

ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU

SA ODABRANOM SUDSKOM PRAKSOM

PRVO IZDANJE

BIBLIOTEKA PROPISA CRNE GORE

EDICIJA
ZAKONI I PROPISI

UREDNIK
SRĐAN MARJANOVIĆ

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK
SRETEN ŠĆEPANOVIĆ

Izdavač
PRAVNI EKSPERT

Štampa
ŠTAMPARIJA OBOD AD - CETINJE

Tiraž
300

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-9940-744-08-3
COBISS.CG-ID 39371536

ZAKON
O PARNIČNOM
POSTUPKU

Sa odabranom sudskom praksom

Prvo izdanje

PREDGOVOR

Zahvaljujući dugogodišnjoj saradnji s korisnicima, kao izdavač *Kataloga propisa* — prve elektronske enciklopedije crnogorskih propisa, uočili smo potrebu stvaranja izdanja koja će njihovu biblioteku obogatiti kvalitetnim informacijama.

Pokušali smo da funkcionalnost i praktičnost *Kataloga propisa* pretočimo u štampana izdanja, koja će našim korisnicima služiti za detaljna iščitavanja i dugoročna istraživanja.

Zakon o parničnom postupku donijela je Skupština Republike Crne Gore, na prvoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2004. godini, dana 23. marta 2004. godine. Objavljen je u *Službenom listu Republike Crne Gore*, br. 022/04 od 2. 4. 2004. godine, a stupio je na snagu 10. 4. 2004. godine. U dosadašnjoj primjeni imao je deset izmjena. Posljednja izmjena izvršena je na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (*Službeni list Crne Gore*, br. 034/19 od 21.06.2019), a koji je ispravljen Ispravkom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (*Službeni list Crne Gore*, br. 042/19 od 26.07.2019).

Prečišćeni tekst ovog zakona stupa na snagu 29. 12. 2019. godine.

Izvođe iz sudske prakse, koji prate pomenuti zakon, objavili su, u posljednjih nekoliko godina, Viši sudovi Crne Gore, Apelacioni sud Crne Gore i Vrhovni sud Crne Gore, dok je veći dio kreirao naš stručni tim na osnovu sudskih odluka sa zvaničnog sajta sudova Crne Gore.

Vođeno je računa o brojnim izmjenama koje je pretrpio Zakon o parničnom postupku, tako da se u knjizi nalaze isključivo izvodi iz sudske prakse koji se odnose na aktuelnu verziju zakona.

Nadamo se da ćemo ovim izdanjem obogatiti biblioteke eminentnih stručnjaka, ponuditi dragocjenu pomoć svim pravnicima, ali biti i vodič kroz parnični postupak svim zainteresovanim licima.

Izdavač

SADRŽAJ

ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU

DIO PRVI OPŠTE ODREDBE

GLAVA PRVA

OSNOVNE ODREDBE.....	61
Član 1.....	61
Član 2.....	61
Član 3.....	61
Član 4.....	61
Član 5.....	61
Član 6.....	61
Član 7.....	62
Član 8.....	62
Član 9.....	62
Član 10.....	62
Član 11.....	62
Član 12.....	63
Član 13.....	63
Član 14.....	63
Član 15.....	63
Član 16.....	63
Član 17.....	63

GLAVA DRUGA

NADLEŽNOST SUDA.....	64
Zajedničke odredbe.....	64
Član 18.....	64
Član 19.....	64
Član 20.....	64
Član 21.....	64

Član 22.....	64
Član 23.....	65
Član 24.....	65
Član 25.....	65
Član 26.....	66
Član 27.....	66
Član 28.....	66
Nadležnost sudova u sporovima s međunarodnim elementom.....	66
Član 29.....	66
Stvarna nadležnost.....	66
Član 30.....	66
Utvrđivanje vrijednosti predmeta spora.....	67
Član 31.....	67
Član 32.....	67
Član 33.....	67
Član 34.....	67
Član 34a.....	67
Član 35.....	67
Član 36.....	68
Član 37.....	68
MJESNA NADLEŽNOST.....	68
1. Opšta mjesna nadležnost.....	68
Član 38.....	68
Član 39.....	68
Član 40.....	69
Član 41.....	69
2. Posebne mjesne nadležnosti.....	69
2.1. Isključiva mjesna nadležnost.....	69
Nadležnost u sporovima o nepokretnostima.....	69
Član 42.....	69
Nadležnost za sporove iz odnosa sa vojnim jedinicama.....	69
Član 43.....	69
Nadležnost za sporove u izvršnom i stečajnom postupku.....	70
Član 44.....	70
Član 45.....	70
2.2. Nadležnost po izboru tužioca.....	70
Nadležnost u bračnim sporovima.....	70
Član 46.....	70
Nadležnost u sporovima o utvrđivanju ili osporavanju očinstva ili materinstva.....	70

Član 469.....	209
Član 470.....	209
Član 471.....	209

DIO ČETVRTI

Član 472-508.....	211
-------------------	-----

DIO ČETVRTI A

POSEBNE ODREDBE O OSTVARIVANJU PRAVOSUDNE SARADNJE U EVROPSKOJ UNIJI

GLAVA TRIDESET TREĆA

DOSTAVLJANJE SUDSKIH I VANSUDSKIH PISMENA U GRAĐAN- SKIM I PRIVREDNIM STVARIMA U DRŽAVAMA ČLANICAMA.....	215
Član 508a.....	215
Član 508b.....	215
Član 508v.....	215
Član 508g.....	215
Član 508d.....	216
Član 508đ.....	216

GLAVA TRIDESET ČETVRTA

SARADNJA IZMEĐU SUDOVA DRŽAVA ČLANICA U POGLEDU IZVOĐENJA DOKAZA U GRAĐANSKIM I PRIVREDNIM STVARIMA.....	217
Član 508e.....	217
Član 508ž.....	217
Član 508z.....	217
Član 508i.....	217
Član 508j.....	218

GLAVA TRIDESET PETA

EVROPSKI POSTUPAK ZA SPOROVE MALE VRIJEDNOSTI.....	219
Član 508k.....	219
Član 508l.....	219
Član 508lj.....	219
Član 508m.....	219
Član 508n.....	219
Član 508nj.....	220
Član 508o.....	220
Član 508p.....	220

Član 508r.....	220
Član 508s.....	220
GLAVA TRIDESET ŠESTA	
EVROPSKI PLATNI NALOG.....	221
Član 508t.....	221
Član 508ć.....	221
Član 508u.....	221
Član 508f.....	221
Član 508h.....	221
Član 508c.....	222
DIO PETI	
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	
Član 509.....	225
Član 509a.....	225
Član 510.....	225
Član 511.....	225
Član 511a.....	226
Član 512.....	226

SADRŽAJ

ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU ODABRANA SUDSKA PRAKSA

ČLAN 2.....	229
▪ Odlučivanje u granicama zahtjeva koji su stavljeni u postupku.....	229
▪ Uređivanje izreke u okviru istih granica.....	229
▪ Hipotekarna tužba, odlučivanje u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva.....	230
▪ Ugovor o preuzimanju duga, odlučivanje u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva.....	231
▪ Nemogućnost odlučivanja po zahtjevu koji u toku postupka nije postavljen.....	232
▪ Nepostojanje povrede prava na pristup sudu.....	233
ČLAN 3.....	235
▪ Postojanje pravnog interesa podnošenje tužbe.....	235
▪ Nepostojanje pravnog interes za tužbu za utvrđenje ništavosti testamenta.....	237
ČLAN 5.....	239
▪ Povreda načela neposrednosti.....	239
ČLAN 6.....	240
▪ Uspostavljanje procesne ravnoteže i ravnopravnost stranaka u postupku.....	240
ČLAN 7.....	241
▪ Izostanak pouke o pravo stranke da u postupku upotrebljava svoj jezik ili jezik koji razumije.....	241
ČLAN 8.....	242
▪ Postojanje pravno relevantnih činjenica.....	242
▪ Obaveza pružanja mogućnosti strankama da se izjasne.....	243

ČLAN 9.....	245
▪ Valjana ocjena dokaza.....	245
▪ Slobodna ocjena dokaza.....	246
▪ Obaveza savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza.....	247
▪ Slobodan izbor dokaznih sredstava.....	249
ČLAN 10.....	250
▪ Zloupotreba prava na tužbu za pravično zadovoljenje.....	250
ČLAN 11.....	252
▪ Onemogućavanje zloupotrebe prava koje strankama pripada u postupku.....	252
▪ Odugovlačenje parničnog postupka uzrokovano procesnim rješenjima.....	253
ČLAN 12.....	257
▪ Pravno neuka stranka.....	257
▪ Poučavanje neuke stranke.....	257
ČLAN 14.....	259
▪ Prethodno pitanje.....	259
▪ Pravno dejstvo odluke suda o prethodnom pitanju.....	260
▪ Odlučivanje prvostepenog suda o prethodnom pitanju.....	261
▪ Pitanje punovažnosti sudskog poravnanja kao prethodno pitanje.....	262
▪ Pravno dejstvo odluke suda o prethodnom pitanju.....	263
ČLAN 15.....	264
▪ Postojanje krivičnog djela i krivične odgovornosti.....	264
ČLAN 18.....	266
▪ Promjena okolnosti na kojima je zasnovana nadležnost suda.....	266
ČLAN 19.....	268
▪ Nenadležnost Vrhovnog suda Crne Gore da odlučuje po tužbama za pravično zadovoljenje zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.....	268
▪ Nenadležnost suda - pravo na dodjelu gradskog građevinskog zemljišta.....	269
▪ Nenadležnost suda - zakonitost odluke o izboru kandidata.....	271
▪ Pravo na pravično suđenje.....	272

▪ Povreda opravdano očekivanog prava stranke na okončanje postupka kod redovnog suda.....	275
▪ Nenadležnost suda - utvrđivanje beneficiranog radnog staža.....	278
▪ Nenadležnost suda - zahtjev za povraćaj akcize.....	278
▪ Prećutni pristanak da sudi domaći sud kod ugovorene nadležnosti stranog suda.....	279
▪ Prigovor nenadležnosti suda.....	280
▪ Odlučivanje u sudskom postupku o tužbenom zahtjevu.....	281
▪ Apsolutna nenadležnost suda da određuje naknadu za oduzeta imovinska prava.....	283
▪ Nenadležnost suda - poništaj rješenja o prestanku radnog odnosa lokalnom službeniku.....	285
▪ Nenadležnost suda - zaključenje ugovora fudbalera.....	286
▪ Nenadležnost suda u sporu za utvrđivanje prava na sticanje penzijskog i invalidskog osiguranja.....	287
▪ Nadležnost suda Crne Gore - primjena Zakona o međunarodnom privatnom pravu.....	288
▪ Nenadležnost suda - upotreba javnih voda.....	290
▪ Nenadležnost suda - uklanjanje objekta.....	291
▪ Nenadležnost suda opšte nadležnosti za poništaj upravnog akta.....	291
▪ Nenadležnost suda u sporu o izvršenju budžeta.....	293
ČLAN 21.....	294
▪ Postojanje arbitražnog sporazuma.....	294
▪ Neispunjenost uslova da se sud oglasi nenadležnim.....	295
▪ Neblagovremen prigovor nadležnosti.....	296
▪ Prećutni odustanak od arbitražnog sporazuma.....	297
▪ Ugovaranje arbitraže za rješavanje nastalog spora.....	298
ČLAN 23.....	299
▪ Prigovor tuženog o mjesnoj nadležnosti.....	299
▪ Oglašavanje suda mjesno nenadležnim.....	300
ČLAN 29.....	302
▪ Suđenje u sporu sa međunarodnim elementom.....	302
▪ Ugovorena nadležnost stranog suda.....	304
ČLAN 31.....	306
▪ Kamata kao sporedno traženje.....	306
▪ Revizija protiv odluke o kamati koja ne čini glavni zahtjev.....	306

ČLAN 414.....	796
▪ Izjavljivanje revizije, a ne predloga za dozvolu revizije.....	796
▪ Nedoovoljena revizija protiv rješenja o predlogu za proširenje tužbe.....	797
▪ Rješenja drugostepenog suda protiv kojih se može izjaviti revizija.....	797
▪ Nedoovoljenost revizije protiv rješenja kojim se ukidaju sve sprovedene parnične radnje preduzete od strane advokata.....	798
▪ Nedoovoljena revizija protiv rješenja kojim je odlučeno o troškovima postupka.....	799
▪ Nedoovoljena revizija protiv rješenja kojim je odbijen predlog za ukidanje klauzule pravosnažnosti i potvrde izvršnosti.....	799
▪ Nedoovoljena revizija na rješenje kojim nije dozvoljeno ukidanje klauzule pravosnažnosti.....	800
▪ Nedoovoljenost revizije kojom se pobijaju rješenja protiv kojih nije dozvoljeno posebno pravno sredstvo.....	800
▪ Nedoovoljena revizija na rješenje kojim nije dopušteno da u parnicu stupi stečajna masa stečajnog dužnika.....	801
▪ Nedoovoljena revizija protiv rješenja kojim je odbijen prigovor mjesne nenadležnosti.....	801
▪ Nedoovoljena revizija protiv rješenja o ispravci presude.....	802
▪ Nedoovoljena revizija protiv rješenja kojim je priznata odluka stranog suda.....	802
▪ Nedoovoljena revizija na rješenje o obustavi postupka za raspravljjanje zaostavštine.....	803
▪ Nedoovoljenost revizije protiv rješenja o proširenju tužbe na novog tuženog.....	803
▪ Nedoovoljenost revizije protiv rješenja drugostepenog suda o ukidanju prvostepene presude.....	804
▪ Nedoovoljena revizija protiv rješenja kojim se ne dozvoljava povraćaj u pređašnje stanje.....	805
▪ Nedoovoljena revizija protiv rješenja kojim se ne dozvoljava preinačenje tužbe.....	805
ČLAN 416.....	807
▪ Pogrešna primjena materijalnog prava kao razlog za izjavljivanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti.....	807
▪ Nedoovoljenost žalbe na obavještenje tužilaštva o nepostojanju zakonskih uslova za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti.....	808
▪ Neosnovanost zahtjeva za zaštitu zakonitosti.....	808

▪ Činjenice koje su bitne u sporovima smetanja posjeda.....	886
ČLAN 442.....	887
▪ Žalba protiv rješenja o određivanju privremene mjere.....	887
ČLAN 443.....	888
▪ Nedoželjena revizija u sporu za utvrđenje smetanja posjeda službenosti puta.....	888
▪ Nedoželjena revizija protiv rješenja donesenih u parnicama zbog smetanja posjeda.....	888
ČLAN 452.....	890
▪ Posljedica izostanka tužioca sa ročišta za glavnu raspravu.....	890
▪ Neopravdan izostanak tužioca na zakazano ročište.....	891
ČLAN 453.....	892
▪ Neobjavlivanje presude odmah nakon zaključenja glavne rasprave.....	892
ČLAN 454.....	893
▪ Ukazivanje na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.....	893
▪ Pobijanje presude u sporovima male vrijednosti.....	893
▪ Pobijanje odluke zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.....	894
ČLAN 455.....	895
▪ Primjena pravila o postupku u privrednim sporovima.....	895
ČLAN 458.....	896
▪ Mjerodavna vrijednost za dozvoljenost revizije.....	896
ČLAN 459.....	897
▪ Nedjelja kao zadnji dan roka za izjavljivanje žalbe.....	897
▪ Rok za žalbu u postupku u privrednim sporovima.....	898

ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU

(“Službeni list Republike Crne Gore”, br. 022/04 od 02.04.2004, 028/05 od 05.05.2005, 076/06 od 12.12.2006, “Službeni list Crne Gore”, br. 073/10 od 10.12.2010, 047/15 od 18.08.2015, 048/15 od 21.08.2015, 051/17 od 03.08.2017, 075/17 od 09.11.2017, 062/18 od 21.09.2018, 034/19 od 21.06.2019, 042/19 od 26.07.2019)

Prečišćeni tekst Zakona o parničnom postupku obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o parničnom postupku (“Službeni list Republike Crne Gore”, br. 022/04 od 02.04.2004),
2. Odluka Ustavnog suda Republike Crne Gore U br. 78/04 i 102/04, od 6. aprila 2005. godine (“Službeni list Republike Crne Gore”, br. 028/05 od 05.05.2005),
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (“Službeni list Republike Crne Gore”, br. 076/06 od 12.12.2006),
4. Zakon o izmjenama Zakona i drugih propisa zbog ustavne promjene u nazivu države (“Službeni list Crne Gore”, br. 073/10 od 10.12.2010),
5. Zakon o arbitraži (“Službeni list Crne Gore”, br. 047/15 od 18.08.2015),
6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (“Službeni list Crne Gore”, br. 048/15 od 21.08.2015),
7. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o parničnom postupku (“Službeni list Crne Gore”, br. 051/17 od 03.08.2017),
8. Odluka Ustavnog suda Crne Gore U-I br. 29/15, od 29. septembra 2017. godine (“Službeni list Crne Gore”, br. 075/17 od 09.11.2017),
9. Odluka Ustavnog suda Crne Gore U-I br. 1/16, od 26. juna 2018. godine (“Službeni list Crne Gore”, br. 062/18 od 21.09.2018),
10. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (“Službeni list Crne Gore”, br. 034/19 od 21.06.2019),
11. Ispravka Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (“Službeni list Crne Gore”, br. 042/19 od 26.07.2019), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

DIO PRVI

OPŠTE ODREDBE

GLAVA PRVA**OSNOVNE ODREDBE****Član 1**

Ovim zakonom određuju se pravila postupka na osnovu kojih sud raspravlja i odlučuje u sporovima iz ličnih i porodičnih odnosa, iz radnih odnosa, kao i iz imovinskih i drugih građanskopravnih odnosa fizičkih i pravnih lica, osim ako su neki od navedenih sporova posebnim zakonom stavljeni u nadležnost drugog državnog organa.

Član 2

U parničnom postupku sud odlučuje u granicama zahtjeva koji su stavljeni u postupku.

Sud ne može odbiti da odlučuje o zahtjevu za koji je nadležan.

Član 3

Stranka za tužbu i svaku drugu parničnu radnju treba da ima pravni interes.

Član 4

Stranke mogu slobodno raspolagati zahtjevima koje su stavile u toku postupka.

Stranke se mogu odreći svog zahtjeva, priznati zahtjev protivnika i poravnati se.

Sud neće da uvaži raspolaganja stranaka koja su u suprotnosti sa prinudnim propisima i moralom.

Član 5

Sud odlučuje o tužbenom zahtjevu na osnovu usmenog, neposrednog i javnog raspravljanja.

Izuzetno od odredbe stava 1 ovoga člana, sud o tužbenom zahtjevu odlučuje na osnovu pisano izvedenih pravnih radnji i posredno izvedenih dokaza, ako zakon tako određuje.

Sud će isključiti javnost na glavnoj raspravi samo u slučajevima određenim zakonom.

Član 6

Sud će svakoj stranci da pruži mogućnost da se izjasni o zahtjevima i navodima protivne stranke.

Samo kad je to ovim zakonom određeno, sud je ovlašten da odluči o zahtjevu o kome protivnoj stranci nije bila pružena mogućnost da se izjasni.

Član 7

Parnični postupak vodi se na jeziku koji je u službenoj upotrebi u sudu.

Stranke i drugi učesnici u postupku koji ne razumiju ili ne govore jezik koji je u službenoj upotrebi u sudu imaju pravo da se služe svojim jezikom ili jezikom koji razumiju.

Član 8

Stranke su dužne da iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i da predlože dokaze kojima se utvrđuju te činjenice.

Sud je ovlašten da utvrdi i činjenice koje stranke nijesu iznijele i izvede dokaze koje stranke nijesu predložile, ako iz rezultata rasprave i dokazivanja proizlazi da stranke idu za tim da raspoložu zahtjevima kojima ne mogu raspolagati (član 4 stav 3).

Svoju odluku sud ne može zasnovati na činjenicama i dokazima o kojima strankama nije pružena mogućnost da se izjasne.

Član 9

Koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud po svom uvjerenju, na osnovu savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, kao i na osnovu rezultata cjelokupnog postupka.

Član 10

Stranke, umješaci, kao i njihovi zastupnici dužni su da pred sudom govore istinu i da savjesno koriste prava koja su im priznata ovim zakonom.

Član 11

Sud je dužan da nastoji da se postupak sprovede bez odugovlačenja, u razumnom roku, sa što manje troškova i da onemogući svaku zloupotrebu prava koja strankama pripadaju u postupku.

Ako stranke, umješaci, njihovi zakonski zastupnici i punomoćnici, sa namjerom da naškode drugome ili s ciljem koji je u suprotnosti sa dobrim običajima, savjesnošću i poštenjem, zloupotrebljavaju prava koja su im priznata ovim zakonom, sud može izreći novčanu kaznu ili druge mjere koje su određene ovim zakonom.

Član 12

Stranku koja nema kvalifikovanog punomoćnika (advokat ili lice sa položenim pravosudnim ispitom) i koja se iz neznanja ne koristi pravima koja joj pripadaju po ovom zakonu, sud će da upozori koje parnične radnje može preduzeti.

Član 13

Briše se. (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku*, "Sl. list RCG", br. 76/06)

Član 14

Kad odluka suda zavisi od prethodnog rješenja pitanja da li postoji neko pravo ili pravni odnos, a o tom pitanju još nije donio odluku sud ili drugi nadležni organ (prethodno pitanje), sud može sam riješiti to pitanje, ako posebnim propisima nije drukčije određeno.

Odluka suda o prethodnom pitanju ima pravno dejstvo samo u parnici u kojoj je to pitanje riješeno.

Član 15

U parničnom postupku sud je u pogledu postojanja krivičnog djela i krivične odgovornosti učinioca vezan za pravosnažnu presudu suda kojom se optuženi oglašava krivim.

Član 16

U prvostepenom postupku i postupku po predlogu za ponavljanje postupka sudi sudija pojedinac.

U drugostepenom postupku sudi vijeće od trojice sudija.

U postupku po reviziji i zahtjevu za zaštitu zakonitosti sudi vijeće od pet sudija.

Kad odlučuje o sukobu nadležnosti i o određivanju mjesne nadležnosti odlučuje vijeće od trojice sudija.

Član 17

Ako za pojedine radnje nije zakonom određen oblik u kome se mogu preduzeti, stranke preduzimaju parnične radnje pisano van ročišta ili usmeno na ročištu.

ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU

ODABRANA SUDSKA PRAKSA

Član 2

ODLUČIVANJE U GRANICAMA ZAHTJEVA KOJI SU STAVLJENI U POSTUPKU

Sud nije vezan pravnim osnovom tužbe, ali je dužan da u parničnom postupku odlučuje u granicama zahtjeva koji su stavljeni u postupku.

Imajući u vidu da tužilac, ne samo što nije podnio adekvatne dokaze za sve svoje tvrdnje već i pored više uputstava suda, nije uredio tužbu i tužbeni zahtjev postavio u obimu i na način u kome mu se može pružiti pravna zaštita s obzirom na činjenične navode, a koju zaštitu omogućava primjena odredbe čl. 343 Zakona o svojinsko pravnim odnosima, kao mjerodavno pravo, to se zahtjev pokazuje neosnovanim.

Tačno je da sud u skladu sa čl. 187 st. 2 ZPP nije vezan pravnim osnovom tužbe, ali je dužan da u parničnom postupku odlučuje u granicama zahtjeva koji su stavljeni u postupku, saglasno čl. 2 st. 1 ZPP.

Prema tome, nižestepeni sudovi su mogli odlučiti samo o osnovanosti tužbenog zahtjeva kojeg je postavio tužilac - da se utvrdi da je nedopuštena vansudska prodaja nepokretnosti označene kao objekat 1, na kat. parceli 437 i na toj kat. parceli (437), upisane u LN br. 745 KO Škaljari I, obrazlažući da se odnosi na bilo koju - svaku vansudsku prodaju, koji je kao takav neodrživ.

Presuda Vrhovnog suda Crne Gore, Rev. br. 728/18 od 22.01.2019. godine

UREĐIVANJE IZREKE U OKVIRU ISTIH GRANICA

Ne smatra se prekoračenjem tužbenog zahtjeva kada se odbije zahtjev za utvrđenje prava svojine u granicama koje su naveli tužioci u konačnom predlogu i o takvom zahtjevu odbijanjem istog odlučio prvostepeni sud, time što je drugostepeni sud uradio (preformulisao) zahtjev ne mijenjajući njegovu suštinu, tj. uredio izreku u okviru istih granica.

S tim u vezi, neosnovani su navodi revizije da je drugostepeni sud odbio tužbeni zahtjev koji nijesu postavili tužioci i kako je bilo odlučeno prvostepenom presudom i time prekoračio tužbeni zahtjev postupajući suprotno čl. 2 ZPP, a čime je počinio bitnu povredu postupka iz čl. 367 st. 1 u vezi čl. 2 st. 1 ZPP.

Ovo zbog toga što prekoračenje tužbenog zahtjeva postoji ako se stranci pruži sudska zaštita u pogledu nekog prava koje ona nije tražila ili joj se

dosudi više nego je tražila, što konkretno nije slučaj.

Ne smatra se prekoračenjem tužbenog zahtjeva kada se odbije zahtjev za utvrđenje prava svojine u granicama koje su naveli tužioc i u konačnom predlogu i o takvom zahtjevu odbijanjem istog odlučio prvostepeni sud, time što je drugostepeni sud uradio (preformulisao) zahtjev ne mijenjajući njegovu suštinu, tj. uredio izreku u okviru istih granica, u skladu sa površinom i katastarskim oznakama, shodno nalazu vještaka geodetske struke.

Drugostepeni sud je na to je bio ovlašten jer je na raspravi koju je sam održao na taj način otklonio bitnu povredu postupka počinjenu kod prvostepenog suda, a koja se ogledala u nejasnosti izreke i obrazloženja prvostepene presude.

Time je na nesumnjiv način identifikovana nepokretnost koja je predmet spora kako u pogledu granica tako i u pogledu površine, te katastarskih podataka sa upisanim vlasnicima na označenim djelovima nepokretnosti, pa je jasno o čemu je odlučeno i zbog čega, što je potkrijepljeno razlozima drugostepene presude o odlučnim činjenicama koji su u saglasnosti sa izrekom.

Odlučne činjenice je drugostepeni sud utvrdio na osnovu pravilne ocjene svih izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka.

Presuda Vrhovnog suda Crne Gore, Rev. br. 97/19 od 14.05.2019. godine

HIPOTEKARNA TUŽBA, ODLUČIVANJE U GRANICAMA POSTAVLJENOG TUŽBENOG ZAHTJEVA

Svrha hipotekarne tužbe je ishodovanje sudske prodaje založene nepokretnosti, te tužbeni zahtjev ne može glasiti na obavezivanje tuženih, kao hipotekarnih dužnika na isplatu hipotekarnog potraživanja, već hipotekarni povjerilac treba postaviti zahtjev u pravcu da su hipotekarni dužnici - tuženi dužni priznati da je tužilac ovlašten tražiti namirenje svog potraživanja iz nepokretnosti, koje su bile predmet ugovora o hipoteci i dopustiti da se potraživanje namiri.

Nižestepeni sudovi su krećući se u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva saglasno čl. 2. st. 1. ZPP-a, koji je tužilac opredjelio podneskom od 12.02.2016. godine, kojim je tražena isplata duga, u iznosu od 42.569,34 eura, koji je proistekao iz ugovora o kreditu, zaključenim sa "L" DOO P. našli da ne postoji osnov za obavezivanje tuženih, kao hipotekarnih dužnika za isplatu traženog iznosa, uz obrazloženje da se tuženi, kao hipotekarni dužnici ugovorom o hipoteci Ov. br. 21687/11 od 12.06.2011. godine nijesu

obavezali na vraćanje neisplaćenog dijela potraživanja iz ugovora o kreditu, već da trpe pravo hipotekarnog povjerioca da pristupi namirenju potraživanja sudskom ili vansudskom prodajom hipotekovnih nepokretnosti (čl. 5. ugovora o hipoteci).

I po nalaženju ovog suda pravilno je pravno rezonovanje nižestepenh sudova.

Jer, u konkretnom slučaju tužbeni zahtjev ne može glasiti na obavezivanje tuženih, kao hipotekarnih dužnika na isplatu hipotekarnog potraživanja, ako se ima u vidu priroda i svrha hipotekarne tužbe (ishodovanje sudske prodaje založene nepokretnosti).

Dakle, tužilac, kao hipotekarni povjerilac je trebao postaviti zahtjev u tom pravcu da su hipotekarni dužnici - tuženi dužni priznati da je tužilac ovlašćen tražiti namirenje svog potraživanja iz nepokretnosti, koje su bile predmet ugovora o hipoteci i dopustiti da se potraživanje namiri.

Neosnovano se revizijom ukazuje na nepotrebnost vođenja ovog - parničnog postupka i učinjene propuste u izvršnom postupku s pozivom na odredbe Zakona o izvršenju i obezbjeđenju ("Sl. list CG", br. 36/11).

Jer, kod postojanja rješenja Osnovnog suda u Podgorici Ip. br. 230/14 od 02.04.2014. godine, kojim je stavljeno van snage rješenje o izvršenju tog suda I. br. 1229/13 od 23.10.2013. godine, s jedne strane i podneskom tužioca od 12.02.2016. godine opredjeljenog zahtjeva, nižestepeni sudovi su odlučujući u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva pravilno postupili, kada su zahtjev tužioca odbili.

Presuda Vrhovnog suda Crne Gore, Rev. br. 614/17 od 10.05.2017. godine

UGOVOR O PREUZIMANJU DUGA, ODLUČIVANJE U GRANICAMA POSTAVLJENOG TUŽBENOG ZAHTJEVA

Pozivanje tužioca na zabludu prilikom zaključenja ugovora u pogledu visine obaveze, koja je predmet ugovora ne predstavlja razlog za ništavosti ugovora, već eventualno može biti razlog za poništaj ugovora, a što konkretno nije slučaj, pa se prvostepeni sud prilikom odlučivanja kretao u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva

Prema odredbi člana 455 st. 1 ZOO-a, preuzimanje duga vrši se ugovorom između dužnika i preuzimaoca, na koji pristaje povjerilac.

Kako je navedeni ugovor, kojim je tužilac preuzeo dug tuženog prvog reda u iznosu od 198.995,81 €, koji ima prema tuženom drugog reda, zaključen saglasnom voljom parničnih stranaka, kao ugovornih strana (ovje-

ren i potpisan od strane ovlašćenih lica), u skladu sa citiranom zakonskom odredbom, pravilno je našao prvostepeni sud da predmetni ugovor nije protivan prinudnim propisima, te da isti ne predstavlja apsolutno ništav pravni posao, u smislu člana 101 ZOO-a, te je sledstveno tome odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Ovo kod činjenice da je u pitanju potraživanje utvrđeno pravnosnažnom sudskom odlukom, a da je tužilac, kao osnivač tuženog prvog reda, za čije obaveze saglasno odredbi člana 50 st. 3 Odluke o osnivanju istog, solidarno odgovara, potpisivanjem ugovora o ustupanju potraživanja bio upoznat sa postojanjem predmetne obaveze i prihvatio ispunjenje iste.

Pozivanje tužioca na zabludu prilikom zaključenja ugovora u pogledu visine obaveze, koja je predmet ugovora ne predstavlja razlog za ništavosti ugovora, već eventualno može biti razlog za poništaj ugovora, a što konkretno nije slučaj, pa se prvostepeni sud prilikom odlučivanja kretao u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva, saglasno odredbi člana 2 st. 1 ZPP-a.

Presuda Apelacionog suda Crne Gore, Pž. br. 964/16 od 13.12.2016. godine

NEMOGUĆNOST ODLUČIVANJA PO ZAHTJEVU KOJI U TOKU POSTUPKA NIJE POSTAVLJEN

Bez osnova su navodi revizije da je sud po službenoj dužnosti trebao da utvrdi ništavost Ugovora o doživotnom izdržavanju zaključenim između tužene i pok. D., s obzirom na to da takav zahtjev u toku postupka nije postavljen.

Tužilac je u vrijeme izgradnje kuće bio maloljetan, nezaposlen, išao je u srednju školu, nije bio radno angažovan niti je ostvarivao zaradu po osnovu rada, te samim tim nije svojim sredstvima i svojim radom izgradio kuću, kako to pravilno zaključuju nižestepeni sudovi.

Revizijom se u suštini ne dovodi u pitanje zaključak nižestepениh sudova da tužilac nije izgradio predmetne nepokretnosti.

Međutim, ne stoje navodi revizije da tužilac zahtjev za utvrđenje prava svojine nije temeljio na tvrdnji da je sporne nepokretnosti lično izgradio, s obzirom na to da se iz sadržine tužbe utvrđuje da je zahtjev zasnovao upravo na prednjim činjenicama, pri čemu je ostao i na ročištu glavne rasprave od 11.02.2015. godine, u kom pravcu su nižestepeni sudovi polazeći od činjenica na kojima je zahtjev zasnovan dali valjane razloge za svoje odluke.

Isto tako, tužilac u toku postupka nije dokazao da je postojao sporazum u kojem bi na nesumnjiv način bila izražena volja članova porodične zajed-

nice da se kuća gradi za njega.

Prvostepeni sud je cijeno iskaze saslušanih svjedoka, nalazeći da nijesu prihvatljivi iskazi sestara tužioca B. i Š. u dijelu u kojem su tvrdile da je kuća građena za tužioca, o čemu je dao jasne i pravilne razloge.

Pri tome pomaganjem članovima porodične zajednice u nedostatku sporazuma i namjere da se kuća gradi za tužioca ne može se steći pravo svojine.

Bez osnova su navodi revizije da je sud po službenoj dužnosti trebao da utvrdi ništavost Ugovora o doživotnom izdržavanju zaključenim između tužene i pok. D., s obzirom na to da takav zahtjev u toku postupka nije postavljen, a sud odlučuje u granicama zahtjeva koji su stavljeni u postupku shodno čl. 2 ZPP.

Nisu od uticaja navodi revizije kojima se ukazuje da nižestepeni nijesu raspravili da li je u pitanju zajednička svojina, te da nijesu uzeli u obzir da je u izgradnji predmetne kuće učestvovala O., s obzirom na to da postavljanim zahtjevom nije traženo da se utvrdi da sporne nepokretnosti predstavljaju bračnu tekovinu pok. D. i O., već da su one isključiva svojina tužioca.

Presuda Vrhovnog suda Crne Gore, Rev. br. 627/16 od 15.09.2016. godine

NEPOSTOJANJE POVREDE PRAVA NA PRISTUP SUDU

Ako u konačnom predlogu nije traženo utvrđenje diskriminatorskog postupanja, niti podnijet predlog za donošenje dopunske presude, ne može se smatrati da je zbog neodlučivanja o zahtjevu za utvrđenje diskriminacije povrijeđeno pravo na pristup sudu.

Odlukom Ustavnog suda Crne Gore Už. br. 100/13 od 20.05.2016. godine usvojena je ustavna žalba i ukinuto rješenje ovog suda Rev. br. 897/12 od 02.11.2012. godine i predmet vraćen istom sudu na ponovni postupak.

Naime, Ustavni sud je našao da je tužilji povrijeđeno pravo na pristup sudu, kao segmentu prava na pravično suđenje iz čl. 32. Ustava i čl. 6. st. 1. Evropske konvencije, sa razloga što sudovi nijesu odlučili o zahtjevu tužilje, kojim je tražila da se utvrdi da je tužena diskriminatorски postupala prema njoj.

Član 32 Ustava Crne Gore propisuje da svako ima pravo na pravično i javno suđenje u razumnom roku pred nezavisnim, nepristrasnim i zakonom ustanovljenim sudom, a prema odredbi čl. 6. st. 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, svako tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obra-

zovanim na osnovu zakona.

Imajući u vidu odredbu čl. 77. st. 2. Zakona o Ustavnom sudu, kojom je propisano da je nadležni organ dužan da poštuje pravne razloge Ustavnog suda izražene u odluci, ovaj sud nalazi da u postupku koji je prethodio donošenju nižestepenih presuda, nije bilo povrede prava garantovanih citiranim odredbama Ustava Crne Gore i Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama.

Naime, stoji činjenica da je tužilja u petitumu tužbe pored zahtjeva za poništaj rang liste i odluka tužene, tražila i utvrđenje da je tužena diskriminatorски postupala prema istoj, time što je tužilju isključila iz postupka rješavanja stambenih potreba, po oglasu objavljenom 11.01.2010. godine.

Međutim, iz spisa predmeta - zapisnika sa glavne rasprave od 18.10.2011. godine se da zaključiti da tužilja u "konačnom predlogu" nije tražila usvajanje i ovog zahtjeva, zbog čega je prvostepeni sud saglasno čl. 2. st. 1. ZPP-a, odlučivao u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva.

Osim toga, za ukazati je i to da je tužilja, ukoliko je smatrala da prvostepeni sud nije odlučio o svim njenim zahtjevima, imala mogućnost da to ukaže u žalbi ili pak, u predlogu za donošenje dopunske presude, koji je ista saglasno čl. 348. st. 1. ZPP-a mogla podnijeti sudu, u roku od 15 dana od dana prijema presude, što ista nije učinila.

Stoga, i u situaciji da je tužilja ostala i pri ovom zahtjevu, nepodnošenjem predloga za donošenje dopunske presude, a saglasno čl. 348. st. 2. ZPP-a tužba bi se u tom dijelu imala smatrati povučenom.

Dakle, tužilja sa uspjehom ne može isticati u reviziji da sudovi nijesu odlučivali o njenom zahtjevu za utvrđenje diskriminacije, kada to ista nije učinila ni u žalbi, niti pak u predlogu za donošenje dopunske presude, pa s toga, a nasuprot stanovištu Ustavnog suda Crne Gore nije ni postojala obaveza ovog suda da se na te navode osvrće u revizijskoj odluci Rev. br. 897/12 od 02.11.2012. godine.

Rješenje Vrhovnog suda Crne Gore, Už. Rev. br. 2/16 od 06.10.2016. godine

Član 5

POVREDA NAČELA NEPOSREDNOSTI

Nepozivanjem vještaka na raspravu radi neposrednog izjašnjavanja na date prigovore sud je povrijedio načelo neposrednosti. U toku postupka, dokaze ne analizira samo sud, već se kroz načelo neposrednosti daje elementarna mogućnost stranci da napadne, usmeno i direktno, svaki onaj dokaz za koji ona smatra da joj ne ide u korist.

Iz stanja u spisima predmeta, kao što je to naprijed navedeno, proizilazi da je u ovoj pravnoj stvari sprovedeno vještačenje dr S. i dr P., te da su doktor S. i dr P. dali usaglašeni nalaz i mišljenje.

Tuženi su izjavili prigovor podneskom od 06.05.2016, na koje prigovore su se vještaci izjasnili pismenim podnescima od 03.06.2016. i 07.06.2016.

Stim u vezi, na zakazanoj raspravi pred drugostepenim sudom tuženi su se jasno izjasnili da se svi dokazi provedu ali da ostaju pri svim prigovorima na nalaze vještaka.

Stoji činjenica da su se pomenuti vještaci izjasnili podnescima na navedene prigovore tuženih.

Međutim, obaveza drugostepenog suda je bila, a shodno članu 250 ZPP da pozove vještake na raspravu, kako bi se isti neposredno izjasnili na date prigovore, jer se shodno navedenom članu, vještak uvijek poziva na glavnu raspravu.

Nepostupajući na navedeni način, drugostepeni sud je povrijedio načelo neposrednosti. Naime, čl. 5 ZPP predviđeno je da sud odlučuje o tužbenom zahtjevu na osnovu usmenog, neposrednog i javnog raspravljanja.

Neposrednost u raspravljanju zahtijeva da sud u sastavu u kojem će donijeti odluku bude sud pred kojim će stranke (zajedno s njim) raspravljati o bitnim elementima spora.

Neposrednost u raspravljanju nužno pretpostavlja da se raspravljanje obavlja usmeno na ročištima pred sudom, osobito na ročištu za glavnu raspravu.

To znači, da u toku postupka, dokaze ne analizira samo sud, već se kroz ovo načelo daje elementarna mogućnost stranci da napadne, usmeno i direktno, svaki onaj dokaz za koji ona smatra da joj ne ide u korist.

Postupajući na ovaj način, drugostepeni sud je počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 367 st. 1 u vezi čl. 5 ZPP.

Presuda Vrhovnog suda Crne Gore, Rev. br. 1085/17 od 17.01.2018. godine

Član 6

USPOSTAVLJANJE PROCESNE RAVNOTEŽE I RAVNOPRAVNOST STRANAKA U POSTUPKU

Dužnost suda je da svakoj stranci pruži mogućnost da se izjasni o zahtjevima i navodima protivne stranke, tj. da u parnici u kojoj inače postoji sukob interesa uspostavi procesnu ravnotežu i obezbijedi ravnopravnost stranaka u postupku.

Rješenjem Privrednog suda Crne Gore P. br. 1063/17 od 02.11.2017. godine, odlučeno je da se dozvoljava povratak u pređašnje stanje zbog propuštanja ročišta za glavnu raspravu od 16.10.2017. godine, pa se ukida rješenje ovog suda P. br. 1036/17 od 16.10.2017. godine.

Pobijano rješenje donijeto je uz bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 367 stav 2 tačka 9 ZPP-a, jer je prvostepeni sud propustio da dostavi tuženom na izjašnjenje predlog tužioca za povratak u pređašnje stanje sa dokazima na kojima temelji svoj zahtjev, što se osnovano žalbom ukazuje.

Na izloženi način povrijeđeno je jedno od osnovnih načela Zakona o parničnom postupku, predviđeno članom 6 ZPP-a, a to je da sud svakoj stranci pruži mogućnost da se izjasni o zahtjevima i navodima protivne stranke.

Smisao ovog procesnog pravila je dužnost suda da svakoj stranci pruži mogućnost da se izjasni o zahtjevima i navodima protivne stranke, tj., da u parnici u kojoj inače postoji sukob interesa uspostavi procesnu ravnotežu i obezbijedi ravnopravnost stranaka u postupku.

Povreda ovog načela predstavlja bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 367 stav 2 tačka 9 ZPP-a i razlog za ukidanje.

Rješenje Apelacionog suda Crne Gore, Pž. br. 26/18 od 16.10.2018. godine

Član 7

IZOSTANAK POUKE O PRAVO STRANKE DA U POSTUPKU UPOTREBLJAVA SVOJ JEZIK ILI JEZIK KOJI RAZUMIJE

U zapisniku sud će zabilježiti da je data pouka strankama o njihovom pravu da postupak pred sudom prate na svom jeziku posredstvom tumača, ali ova zabilježba podrazumijeva prethodni zahtjev stranke da im se obezbijedi prevođenje na njihov jezik onoga što se na ročištu iznosi, odnosno da obavijeste sud da ne razumiju jezik na koji se postupak vodi, odnosno da žele da upotrebljavaju svoj jezik.

Bez značaja je revizijski navod kojima se ističe da se iz otpravka prvostepene presude ne može vidjeti da li je sud upoznao stranke kojim jezikom će se u postupku služiti.

Odredbom čl. 7 st. 2 ZPP, stranke i učesnici u postupku koji ne razumiju ili ne govore jezik koji je u službenoj upotrebi u sudu imaju pravo da se služe svojim jezikom ili jezikom koji razumiju, što podrazumijeva pravo stranke da u postupku upotrebljavaju svoj jezik ili jezik koji razumiju, odnosno, ako se postupak ne vodi na jeziku stranke, na njihov zahtjev, obezbijedi im se usmeno prevođenje.

U zapisniku sud će zabilježiti da je data pouka strankama o njihovom pravu da postupak pred sudom prate na svom jeziku posredstvom tumača, ali ova zabilježba podrazumijeva prethodni zahtjev stranke da im se obezbijedi prevođenje na njihov jezik onoga što se na ročištu iznosi, odnosno da obavijeste sud da ne razumiju jezik na koji se postupak vodi, odnosno da žele da upotrebljavaju svoj jezik.

U konkretnom slučaju očigledno je izostao takav zahtjev tužilaca, pa izostanak pouke o ovom pravu na zapisniku sa održanog pripremnog ročišta ne predstavlja povredu postupka iz čl. 367 st. 1 ZPP, koja je uticala ili je mogla uticati na zakonitost prvostepene presude.

Presuda Vrhovnog suda Crne Gore, Rev. br. 684/17 od 09.11.2017. godine

Član 12

PRAVNO NEUKA STRANKA

Sud će upozoriti stranku koja nema kvalifikovanog punomoćnika i koja se iz neznanja ne koristi pravima koja joj pripadaju po ovom zakonu, koje parnične radnje može preduzeti. Prvostepeni sud je naložio tuženom da u određenom roku, pod prijetnjom propuštanje uplati predujem za troškove vještačenja, a što je tuženi propustio da učini.

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja, kao i da tuženi nije pružio dokaze da je izmirio tužiocu dug po predmetnim računima, da je odustao od dokaznog predloga da se visina duga utvrdi vještačenjem po vještaku finansijske struke (nije predujmio troškove za izvođenje ovog dokaza), prvostepeni sud je pravilno primijenio materijalno pravo kada je s pozivom na odredbe člana 269 i 284 Zakona o obligacionim odnosima ("Sl. list RCG" br. 47/08), usvojio tužbeni zahtjev u cjelosti.

Neosnovano se žalbom ukazuje da je prvostepeni sud bio dužan da u skladu sa članom 12 Zakona o parničnom postupku pouči tuženog na pravo da angažuje kvalifikovanog punomoćnika radi zaštite svojih prava, jer je navedenom odredbom propisano da će sud upozoriti stranku koja nema kvalifikovanog punomoćnika i koja se iz neznanja ne koristi pravima koja joj pripadaju po ovom zakonu, koje parnične radnje može preduzeti.

Prvostepeni sud je naložio tuženom da u određenom roku, pod prijetnjom propuštanje uplati predujem za troškove vještačenja, a što je tuženi propustio da učini.

Sud je cijenio i ostale navode žalbe, ali je kod naprijed izloženog našao da su isti bez uticaja na drugačije donošenje odluke.

Sa izloženog odlučeno je kao u izreci - član 382 Zakona o parničnom postupku.

Presuda Apelacionog suda Crne Gore, Pž. br. 250/19 od 14.05.2019. godine

POUČAVANJE NEUKE STRANKE

Poučavanje neuke stranke, može se odnositi isključivo na procesna ovlašćenja, odnosno pravo preduzimanja određenih procesnih radnji (posljedice propuštanja, pravo na pravni lijek, izostanak sa ročišta i dr), a ne na materijalno pravo koje stranka može ostvariti na osnovu činjenica izloženih u odgovoru na tužbu i u toku postupka.

Neosnovano se žalbom ukazuje da je prvostepeni sud bio dužan da tuženog koji ima položaj neuke stranke, s obzirom na to da je njegov izvršni direktor (ovlašćeni zastupnik), po struci dipl. el. inženjer, pouči koje pravne radnje može preduzeti.

U konkretnom slučaju, tuženi je prigovorom osporio tužbeni zahtjev navodeći da je sušara tuženog na koju se odnosi predmetni dug radila samo u februaru mjesecu, te da su ispostavljeni identični mjesečni računi, kao i da je snabdijevanje vodom bilo loše, a navedeni objekat je pored javne mreže priključen i na porodičnu bistijernu.

Ovo iz razloga što se poučavanje neuke stranke, shodno odredbi čl. 12. ZPP-a, može odnositi isključivo na procesna ovlašćenja, odnosno pravo preduzimanja određenih procesnih radnji (posljedice propuštanja, pravo na pravni lijek, izostanak sa ročišta i dr.), a ne na materijalno pravo koje stranka može ostvariti na osnovu činjenica izloženih u odgovoru na tužbu i u toku postupka.

Kod navedenog, prvostepeni sud nije mogao upozoriti tuženog na obavezu predlaganja dokaza vezano za svoje navode kojim osporava tužbeni zahtjev, a shodno pravilu o teretu dokazivanja (čl. 219. st. 3. ZPP-a).

Presuda Apelacionog suda Crne Gore, Pž. br. 12/16 od 21.01.2016. godine